

Kapten Anton Ridderstads 2019, ansökan Kultur -och fritidsnämnden

Förslag till kultur- och fritidsnämndens beslut

1. Ansökan till Kapten Anton Ridderstads stiftelse på 391 231 kronor för fasadrenovering av Berga Slott lämnas enligt förvaltningens förslag.

Ärende

Kommunstyrelsen ska under 2019 besluta om utdelning från Kapten Anton Ridderstads stiftelse till Linköpings stad. Disponibel avkastning ska vart femte år. Det utdelningsbara beloppet 2019 uppgår till 391 231 kronor. Sista ansökansdag till stiftelsen är 2019-06-28.

Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår nämnden att ansöka till Kapten Anton Ridderstads stiftelse för att rusta upp fasaden på Berga slott. En sådan upprustning innebär bland annat att:

- Fasaden återfår sitt ursprungliga utseende, byggnaden får ett helt annat uttryck och blir en tydligare markör i området samt att det byggnadshistoriska värdet stärks.
- Nämnden har bedrivit ett utvecklingsarbete i Berga, som är ett av kommunens prioriterade områden, med Berga slott som en central och viktig utgångspunkt för mötesplatsutvecklingen av området. Vid bland annat medborgardialoger har det framkommit att området saknar en åldersöverskridande mötesplats. En fasadrenovering av Berga Slott medverkar till att öka tydligheten kring en efterfrågad mötesplats i Berga,

Kapten Anton Ridderstad ägde och verkade i Berga Slott under åren 1893-1933. Berga slott var tillika Anton Ridderstads föräldrahem. En antikvarisk utredning av Östergötlands Museum gjordes 2018 om Berga Slott som bland annat behandlar Slottets bygghistoriska värde. (Se bilaga 1)

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, Kapten Anton Ridderstads 2019, ansökan Kultur -och fritidsnämnden
Bilaga 1 Antikvarisk utredning av Berga Slott

Bakgrund

Kommunstyrelsen ska under 2019 besluta om utdelning från Kapten Anton Ridderstads stiftelse till Linköpings stad. Disponibel avkastning ska vart femte år utdelas till ”något för staden eller inom staden befintliga institutioner gagneligt allmännyttigt ändamål”. Med ”staden” avses det område som år 1970 utgjorde före detta Linköpings stad. Det utdelningsbara beloppet 2019 uppgår till 391 231 kronor. Sista ansökansdag till stiftelsen är 2019-06-28.

Kultur- och fritidsnämnden önskar ansöka om medel från Kapten Anton Ridderstads stiftelse för att rusta upp fasaden på Berga slott.

Berga Slott ägdes av Kapten Anton Ridderstads (Kapten Anton Ridderstad ägde och verkade i Berga Slott under åren 1893-1933) och Berga slott var tillika hans föräldrahem.

En upprustning av fasaden på Berga Slott innebär att fasaden återfår sitt ursprungliga utseende, byggnaden får ett helt annat uttryck och blir en tydligare markör i området samt att det byggnadshistoriska värdet stärks. Vidare skulle en fasadrenovering av Berga Slott medverka till att öka tydligheten kring en efterfrågad mötesplats i Berga samt bli en del i utvecklingsarbetet av området (se nedan). Under 2018 genomfördes en *Antikvarisk utredning* om Berga Slott som bland annat beskriver Slottets historia och olika värden som finns att ta hänsyn till.

Berga är ett av kommunens prioriterade stadsdelsområden. I Kultur- och fritidsnämndens budget 2019 med plan för 2020-2022 framgår att nämndens utvecklingsarbete med området har involverat flera nämnder, ett flertal medborgardialoger, dialog med föreningar och kommunfullmäktiges geografiska utskott för Berga. Under dialogerna/samtalen har det framkommit att området saknar en åldersöverskridande mötesplats och ett återkommande önskemål har varit ett bibliotek i stadsdelen. Utifrån nämnda dialoger och samtal ser därför nämnden behov av att skapa en mötesplats för alla och ett koncept för området kring Berga Slott med arbetsnamnet *Berga By*, där boende i stadsdelen är del i utvecklingen av mötesplatsen, har tagits fram. Förutom att vara en åldersöverskridande mötesplats kan Berga by utgöra en viktig arena för integration mellan olika kulturer. Berga slott utgör en central och viktig byggnad samt mötesplats för utvecklingsarbetet med Berga by.

Idag finns fritidsgårdsverksamhet i Berga Slott, men med anledning av de behov som framkommit vid dialogtillfällena ser nämnden slottet som en väl passande plats för ett bibliotek. Utöver tillgång till böcker, tidningar och tidskrifter för alla åldrar och på olika språk finns fler viktiga områden att bygga biblioteksverksamhet kring. Det digitala utanförskapet innebär ett behov av tillgång till datorer, teknikstöd och studiemiljö, något som saknas i Berga. Lärhjälp, språkcaféer, språkvän, biblioterapi (en form av boksamtal),

bokcirklar, sagostunder på olika språk och baby på bibblan, för att nämna några.

I slottet finns även möjlighet till caféverksamhet i anslutning till biblioteket och en fin uteplats finns idag alldeles utanför husknuten. Caféet skulle exempelvis kunna drivas av Leanlink, Råd och stöd, som en del av daglig verksamhet.

Fakta om Berga slott

Personhistoriskt värde

Carl Fredrik Ridderstad författare, ägare och chefredaktör på Östgöta Correspondenten.

Anton Ridderstad bildade Östergötlands museiförening som ombildas till Östergötlands fornminnes- och museiförening samt grundare till Östergötlands museum.

Byggnadshistoriskt värde

Berga Slott består av två olika byggnadskroppar en lägre del som byggdes någon gång mellan 1832 och 1856 samt en tornförsedd del som uppfördes 1896. De två olika delarna utmärker sig genom sin ålder och utformning enligt respektive tids arkitektur. Det byggnadshistoriska värdet har påverkats negativt genom den påsprutade fasadputsen. Så med en annan fasadbehandling kan det byggnadshistoriska värdet stärkas.

Samhällshistoriskt värde

Två delar:

Anton Ridderstads tankar om folkbildning kommer i uttryck genom samlingarna i Berga och anläggandet av minnesparken i Berga.

Linköpings första fritidshem för barn 3-9 år öppet efter skoltid, inrymdes i slottet från 1960-talet.

Stadshistoriskt värde

Egendomen Berga är en av alla gårdar/byar vars mark ingår i Linköpings olika stadsdelar. Den bevarade mangårdsbyggnaden hjälper till att berätta historien om stadens utveckling.

Berga Slott Herrgårdsgatan 5 i Berga, förvaltas av Lejonfastigheter AB och hyrs av kultur- och fritidsnämnden som bedriver *öppen fritidsverksamhet 13 16 år* i huset för närvarande.

Ekonomiska konsekvenser

Fasadrenovering för Berga slott beräknas kosta 390-480 tkr varav eventuellt beviljande från Kapten Anton Ridderstads stiftelse kan uppgå till maximalt 391 231 kronor. Renoveringskostnad utöver detta belopp behöver finansieras inom nämndens egen ram.

Kommunala mål

De kommunövergripande målen och Kultur- och fritidsnämndens mål för 2019 anger bland annat följande:

Attraktiv kommun

Attraktiva mötesplatser, anläggningar och besöksmål.

Samråd

Samråd har gjorts med Lejonfastigheter fastighetschef. Lejonfastigheter har tagit fram en idébeskrivning för Berga slott och en kostnadsberäkning av fasadrenovering för Berga slott, som ligger på 390 – 480 tkr.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Information enligt MBL §19 genomfördes 2019-05-07.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Karin Olanders

Beslutet skickas till:

Kapten Anton Ridderstads stiftelse